

УДК 001.9(477)

Ю.В.Телячий

**Всеукраїнська науково-практична конференція
“Духовні витоки Поділля: педагоги в історії краю”
(м.Хмельницький, 21 березня 2013 р.)**

21 березня 2013 р. на базі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція “Духовні витоки Поділля: педагоги в історії краю”. Ініціаторами її проведення виступили Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницька обласна державна адміністрація, Хмельницька обласна рада, Департамент освіти і науки ХОДА, провідні вузи Поділля: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, а також Хмельницька обласна організація Національної спілки краєзнавців України, Хмельницька міська організація НКС України.

Тематика виступів та кількість учасників засвідчила логічність і правильність вибору теми наукового форуму. Можна констатувати, що внесок педагогів Поділля в духовний, культурно-освітній розвиток краю вперше став предметом оприлюднення результатів досліджень науковців, учителів, краєзнавців на науковому форумі представників гуманітарної інтелігенції Хмельниччини, Вінниччини, Тернопільщини.

До складу організаційного комітету конференції ввійшли І.М.Шоробура – ректор ХГПА, д.пед.н., проф.; В.І.Очеретянко – директор департаменту освіти і науки ХОДА, к.і.н. (співголови); О.М.Галус – проректор з наукової роботи ХГПА, д.пед.н., проф.; Ю.В.Телячий – проректор з науково-педагогічної роботи ХГПА, к.і.н., доц. (заступники співголів), а також представники ректорів ХГПА, К-ПНУ імені Івана Огієнка, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, ТПНУ імені Володимира Гнатюка та ін.

На відкритті конференції з вітальним словом до її учасників звернулися В.С.Ядуха – голова ХОДА, М.В.Дерикот – голова Хмельницької обласної ради, директор департаменту освіти і науки ХОДА. І.М.Шоробура – ректор ХГПА, З.О.Діденко – голова Хмельницького міського Товариства української мови імені Тараса Шевченка “Просвіта”, митрополит Антоній – керуючий Хмельницькою єпархією УПЦ, митрополит Хмельницький і Старокостянтинівський.

У пленарному засіданні з доповідями виступили Ю.І.Блажевич – доцент кафедри суспільних дисциплін ХГПА, к.і.н., голова Хмельницької міської організації НКС України (“Видатні педагоги освітньої сфери Подільської губернії другої половини XIX – початку XX ст.”); Сергій Причишин – клірик Хмельницької єпархії УПЦ, кандидат богослов’я (“Досвід викладання теологічних предметів в Олексіївському реальному училищі м.Проскурова”); М.В.Со-

ловей – проректор з навчально-методичної роботи ХОІППО, к.пед.н., доц. (“Соціально-педагогічний портрет професора В.П.Струманського: спроба суб’єктивної рефлексії”); Філінюк В.А. – доцент кафедри української мови та літератури ХГПА, к.філолог.н, доц.; Т.Й.Франчук – доцент кафедри загальної педагогіки, педагогіки вищої школи та управління навчальним закладом КПНУ імені Івана Огієнка, к.пед.н., доц. (“Історія педагогіки Хмельниччини як суб’єкт оптимізації сучасної освіти регіону”); В.І.Слюзко – проректор з гуманітарної освіти, виховання та міжнародних зв’язків ХГПА, к.пед.н., доц. (“3 історії управління вищими навчальними закладами на Поділлі”).

П.Я.Слободянюк – професор кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва ХГПА, к.і.н., доц. здійснив презентацію монографії “Педагоги Хмельниччини – жертви сталінських репресій” (автори: П.Я.Слободянюк, Ю.В.Телячий, Ю.С.Чемерис).

Учасники працювали в трьох секційних засіданнях. У роботі першої секції “Навчальні заклади краю: сьогодення та перспективи” (керівник: О.П.Григоренко – завідувач кафедри міжнародної інформації ХНУ, д.і.н., проф.; секретар: Л.С.Пісоцька – декан факультету дошкільної освіти ХГПА, к.пед.н., доц.) представлено 34 доповіді (з них 3 – співдоповіді) 37 учасників (у т.ч.: 5 – доктори наук, професори; 8 – кандидати наук, доценти; 1 представник органів управління освітою; 1 – педагог-практик; 3 – керівники навчальних закладів; 3 – аспіранти, здобувачі; 12 – викладачі ВНЗ; 1 – студент; 3 – представники наукових установ). Вони представляли: Хмельницьку обл. – 23; Вінницьку обл. – 6; Тернопільську обл. – 3; Івано-Франківську обл. – 1; м.Київ – 3; Черкаську обл. – 1 (37 осіб).

У роботі другої секції (найбільш чисельною за рівнем представництва) “Відомі педагоги Поділля” (керівник: О.М.Галус – проректор з наукової роботи ХГПА, д.пед.н., проф.; секретар: І.М.Дарманська – завідувач кафедри менеджменту освіти, к.пед.н., доц.) представлено 62 доповіді (з них 16 - співдоповіді) 74 учасників (в т.ч.: 15 – доктори наук, професори; 24 – кандидати наук, доценти; 4 – педагоги-практики; 3 – аспіранти, здобувачі; 2 – учні; 1 – священнослужитель; 18 – викладачі ВНЗ; 2 – студенти; 2 – краєзнавці; 3 – інші категорії). У розрізі регіонів: Хмельницька обл. – 61, Вінницька обл. – 2; Тернопільська обл. – 1; Закарпатська обл. – 1; м.Львів – 2; м.Київ – 2; м.Харків – 1; Чернівецька обл. – 1 (71 особа).

У роботі третьої секції “Педагоги Поділля у контексті суспільно-політичних трансформацій ХХ ст. Повсякденне життя освітян краю” (керівник: Л.В.Баженів – директор Центру дослідження історії Поділля, голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України, д.і.н., проф.; секретар: В.Р.Адамський – викладач кафедри суспільних дисциплін ХГПА) представлено 12 доповідей (з них 2 – співдоповіді) 14 учасників (у т.ч.: 2 – доктори наук, професори; 3 – кандидати наук, доценти; 1 – представник органу управління освітою; 4 – педагоги-практики; 7 – викладачі ВНЗ; 2 – краєзнавці). В територіальному зрізі представляли: Хмельницьку обл. – 11; Тернопільську

обл. – 1; Вінницьку обл. – 2 (14 осіб).

Всього в конференції взяли участь понад 100 учасників із 10 регіонів України, з них – 20 – доктори наук, професори; 25 – кандидати наук, доценти. Аналіз вищезазначених показників, а також тематика виступів засвідчили про вдалість вибору теми конференції, її актуальність, історичну вагу. Однак, на участь у конференції не відгукнулися науково-педагогічні працівники багатьох подільських, у першу чергу – хмельницьких вузів. Бажає більшої активності залучення учителів, краєзнавців, студентів та інших категорій дослідників.

Учасники форуму прийняли рішення конференції, яке буде розіслане у відповідні органи та установи. Результати роботи конференції заплановано видрукувати в збірнику матеріалів.

Одержано 21 квітня 2013 р.

УДК 378:001(477.43-25)

О.М.Галус, Ю.В.Телячий

Наукова робота як пріоритетний напрям функціонування Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Фундаментальне оновлення національної системи освіти передбачає новий рівень інтеграції науки і педагогічної освіти. Культура третього тисячоліття – інформаційна, тому для педагогів повинні бути невід’ємними рисами аналітичний склад розуму, співіснуючий з розвитком “синтетичної здатності судження” (І.Кант), здатність до абстрагування, конкретність мислительних методів, які дозволяють побачити процес у всіх взаємозв’язках і розвитку. Необхідно, щоб кожний педагог став науковцем, дослідником, вмів постійно навчатися, керувався в своїй діяльності здатністю продукувати нові ідеї, гіпотези, знаходити диференційовані способи вирішення проблем, проявляв винахідливість, самостійно створював нові образи, що реалізуються в педагогічних технологіях.

Метою наукової роботи в академії є формування методологічної культури педагога; створення умов для становлення його як інноваційної людини.

Завданнями наукової роботи є такі:

– формування дивергентності та ризоматичності мислення, тобто здатності мати декілька підходів до вирішення завдання, бачити проблеми педагогічного процесу з різних точок зору;

– підготовка до інтелектуальної активності, тобто вміння продовжувати